

УДК 328.185(477)

Кристина Олександрівна КОВАЛЬ,

курсантка факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Наталія Володимирівна КОЛОМОЄЦЬ,

доктор юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного права та процесу

Харківського національного університету внутрішніх справ

УПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В АНТИКОРУПЦІЙНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ

Корупція – негативне явище всесвітнього масштабу, яке охоплює майже всі сфери суспільних відносин. Типовими його проявами є корупційні схеми працевлаштування, надання та одержання неправомірної вигоди, незаконне фінансування діяльності партій, корупційні схеми у процедурі оренди майна чи землі, зловживання владою тощо.

В Україні, за результатами 2020 року, показники Індексу сприйняття корупції, який формується *Transparency International*, покращилися – зросли до 33 балів зі 100 можливих. До групи з результатом у 33 бали увійшли країни Африки та Азії, а саме: Єгипет, Есватіні, Непал, Сьєрра-Леоне та Замбія. У рейтингу серед країн світу Україна зайняла 117 місце зі 180 [1].

Міжнародне суспільство вже давно визначило та випробувало ефективні принципи запобігання та протидії корупції: гласність та відкритість роботи влади, звітність перед суспільством, прозорість у прийнятті

державних рішень, створення та функціонування механізмів контролю за діяльністю державних органів, свобода слова та свобода діяльності засобів масової інформації. У зв'язку з цим, закордонні країни активно проводять реформування системи державних та правоохоронних органів щодо вироблення та реалізації антикорупційної політики. Так, наприклад, Швеція як країна з найнижчим рівнем корупції затвердила цілий комплекс заходів задля боротьби з корупцією. Одним із найбільш важливих моментів у формуванні антикорупційного мислення було запровадження етичних та моральних норм серед чиновників, створення незалежної судової влади та розповсюдження прозорості в діяльності державних органів. У Нідерландах, в свою чергу, існує трирівнева система боротьби з корупцією. Більшість державних органів та організацій вирішують проблеми боротьби з корупцією самі, шляхом звільнення чи притягання до кримінальної відповідальності винних осіб. Для таких дій кожен орган/організація має відповідні повноваження. Антикорупційне законодавство Сполучених Штатів Америки передбачає те, що у Президента, сенатора, конгресмена чи будь-якого чиновника немає імунітету, тобто будь-хто з них може бути притягнутим до юридичної відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень.

Задля побудови ефективної антикорупційної політики в Україні також були створені відповідні антикорупційні органи, порядок діяльності яких був запозичений із практики запобігання та протидії корупції іноземних держав. По-перше, одним із таких органів є Національне антикорупційне бюро України – є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних та інших кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових [2]. По-друге, Державне бюро розслідувань – є правоохоронним органом, який зокрема здійснює досудове розслідування щодо корупційних проявів правоохоронців, суддів та найвищих службовців [3]. По-третє, в Україні функціонує Спеціалізована антикорупційна прокуратура, яка є самостійним та незалежним структурним підрозділом Генеральної прокуратури України, на яку покладається завдання щодо здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування кримінальних правопорушень Національним антикорупційним бюро України [4]. Та, по-четверте, не менш важливим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом є Національне агентство з питань запобігання корупції, яке формує та координує антикорупційну політику в Україні, організовує роботу з запобігання та виявлення корупції в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях [5].

Таким чином, ефективність діяльності органів державної влади у сфері запобігання та протидії корупції, а також здійснення та реалізація

державної політики у цьому напрямку значно залежать від вивчення та впровадження позитивного міжнародного досвіду, а також від налагодженої взаємодії та координації усіх зацікавлених суб'єктів протидії корупції на міжнародному та вітчизняному рівнях.

Список бібліографічних посилань

1. Індекс сприйняття корупції — 2020: результати України // БД «National Anti-Corruption Bureau of Ukraine»: URL: <https://nabu.gov.ua/en/open-office/biblio/sociologiya/indeks-spriynyattya-korupciyi-2020-rezultati-ukrayini> (дата звернення: 09.11.2021).

2. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 10.11.2021).

3. Стратегічна програма діяльності // БД «Державне бюро розслідувань»: URL: <https://dbr.gov.ua/strategicna-programa-dialnosti> (дата звернення: 10.11.2021).

4. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: наказ Офісу Генерального прокурора від 05.03.2020. № 125 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: https://anticorruption-lesson.ed-era.com/structura_antycorupzyunyukh_organyv_ukraynu/sap (дата звернення: 12.11.2021).

5. Про запобігання корупції: закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/conv#n42> (дата звернення: 12.11.2021).

Одержано 14.11.2021